

УДК 159.923:[376.011.3-051:615.851-053]

© Г. В. Католик, З. Р. Кісіль, 2019

orcid.org/0000-0002-2169-0018

orcid.org/0000-0003-1405-4547

<https://doi.org/10.33989/2226-4078.2019.2.177357>

КАТОЛИК Галина Вікторівна

кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та психотерапії ВНЗ «Український католицький університет» (м. Львів)

КІСІЛЬ Зоряна Романівна

доктор юридичних наук, професор, декан факультету №7 Львівського державного університету внутрішніх справ

**ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І НАЦІЯ:
ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПОГЛЯД
НА Я-КОНЦЕПЦІЮ СУЧАСНИКА (НА ОСНОВІ
АНАЛІЗУ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИХ КЕЙСІВ)**

*Відносини між людьми і неврози в США
багато в чому відрізняються від тих,
що я спостерігала в європейських країнах.
і пояснити це може лише відмінність у цивілізаціях.
Карен Горні*

У статті йдеться про те, що аналіз кейсів психодинамічно орієнтованої групової психотерапії для підлітків та молоді, яка ведеться нами на протязі більш як 20 років, дав можливість відслідкувати інтерперсональні групові та проективного суспільні тенденції. Ці тенденції динамічно розгортаються в просторі та часі, формуючи «хибні» стратегічні індивідуальні та суспільні кола (що розвиваються за моделлю спіралі, зберігаючи сталі патерни) та у свою чергу впливають на структуру сучасної системи виховання дитини, підлітка або ж молодої людини. Вони й провадять моду на формування та посилення декомпенсованого нарцисичного радикалу, який компенсаторно скеровується на пошук фіктивного успіху. Це призводить до формування викривленого образу Я у численних представників сучасного молодого покоління, який у подальшому формує систему нарцисичних стратегій захисту, що спонукають розгортання синдрому емоційного вигорання, депресивних станів, суїцидальних спроб та інших розладів. Проведений нами аналіз дозволив також провести багатовимірний науковий лонгitudний аналіз інтрапсихічних невротичних реакцій сучасних підлітків та молоді й відповідних їм інтерперсональних суспільних інтеракцій. Це свого роду аналіз змістів цінностей сучасної постмодерної цивілізації

(засобом аналізу кейсів підлітково-юнацьких психотерапевтичних груп), яка характеризується проявом індивідуалізму та суперництва, та сфокусована на ролі індивідуальних та колективних інтроєкцій у ситуаціях домінування проєкцій.

Ключові слова: внутрішньо особистісні конфлікти, захисні механізми, захисні стратегії, ідентифікаційне розщеплення, Я-концепція, базова тривога, цивілізація конкуренції та індивідуалізму.

Постановка проблеми. Протягом понад як 20-ти років, починаючи з 1996 року, нами ведуться спостереження та описи клієнтів підліткового та юнацького віку, що перебувають у процесі групової психотерапії за напрямком психодинамічної інтегративної дитячо-юнацької психотерапії. Кожного року детально проводиться аналіз кейсів, і вектори рефлексій знаходяться здебільшого у наступних площинах:

- порівняльний аналіз змістів проблем, з якими приходять клієнти;
- аналіз групової динаміки як окремої групи так і групових тенденцій у змістах лонгітюдів;
- порівняльний аналіз групових процесів по роках та за суспільними та груповими тенденціями;:
- аналіз тенденцій щодо наративів клієнтів (починаючи від середини 90-хх років до цього часу) та відповідних особистісних дефіцитів;
- аналіз індивідуальних та групових тенденцій щодо екзистенцій перспективи;
- тимологічний, або орієнтований на ціль підхід до проблеми мотивації підлітка чи юнака тощо.

Метою дослідження було дослідження особистісних станів сучасних підлітків та представників юнацького віку, аналіз групових процесів, порівняльний аналіз віддзеркалення груповими процесами суспільних трансформацій та відстеження долі впливу на групові процеси станів самих психотерапевтів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проведений нами аналіз дозволив також провести багатовимірний науковий лонгітюдний аналіз інтрапсихічних невротичних реакцій сучасних підлітків та молоді й відповідних їм інтерперсональних суспільних інтеракцій. Це свого роду аналіз змістів цінностей сучасної постмодерної цивілізації (засобом аналізу кейсів підлітково-юнацьких психотерапевтичних груп),

яка характеризується проявом індивідуалізму та суперництва, та сфокусована на ролі індивідуальних та колективних інтроекцій у ситуаціях домінування проєкцій (Католик, Михальчишин, 2009; Католик, 2012; Католик, 2014; Пантелеева, 2006; Пріц, Викукаль, 2006; Раджабова, 2007; Франкл, 1990; Хьелл, Зиглер, 1997; Хорни, 1997; Еріксон, 1996; Crowell, Owens, 1998).

Ці тривалі в часі тенденції, що надалі динамічно розгортаються та набирають обертів, впливають на структуру моделей виховання сучасної дитини та молоді людини й провадять моду на формування потужного нарцисичного радикалу, який скеровується на пошук успіху, що призводить до формування обманного викривленого образу Я, який у подальшому впливає на формування системи нарцисичних стратегій захисту, СЕВ, депресивних розладів та суїцидальних проявів, що мають позитивну динаміку серед осіб підліткового та юнацького віку.

Переосмислюючи на основі рефлексій професійного психотерапевтичного досвіду у контексті роботи дитячо-юнацького психотерапевта та перефразовуючи думки та рефлексії неофрейдистів В. Рейха, К. Горні, Е. Фромма, Г. Маркузе, що лише свідчать про істинність їхнього розуміння тенденцій сучасної культури, зазначимо, що однією з основних причин виникнення внутрішньоособистісних конфліктів, а також первинним підґрунтям всієї мотиваційної сфери молодого сучасника є глобальна, ранньосформована стурбованість щодо безпеки, яка породжена відчуттям всезростаючої безпомічності, тим, як він живе у ситуації перманентної нестабільності, страждань, ворожості (Католик, Михальчишин, 2009; Католик, 2009; Франкл, 1990; Хьелл, Зиглер, 1997; Хорни, 1997; Grawe, 1992; Lacan, 2005; Pritz, 2007).

Виклад основного матеріалу дослідження. Для можливого виживання у цих умовах психічна констеляція ще незрілої особистості формує захисні механізми та стратегії, які дають змогу захистити себе від загрози знищення та самознищення і які являють собою, на нашу думку, захисне нарцисичне коло, або коло нарцисичних захистів. Ймовірно, це відбувається наступним чином: особистість зростає та формується, почуваючи, що світ навколо є небезпечним та ворожим, а самотність є звичним явищем. І це не лише її відчуття, це також

імпліковані відчуття трансгенераційної системи, адже батьки все частіше й триваліше занурені у віртуальний простір та власні фантазії самодосконалі та досконалості власної дитини, а також у тривоги щодо відсутності суспільної стабільності та миру. Емоційно та комунікативно вони часто залишають дитину на самоті та у стані особистісного мотиваційного розщеплення, що постійно імплікується (наприклад, коли тілесно дорослий є присутнім, однак емоційно та когнітивно спрямований на віртуальний стосунок з реальністю). З однієї сторони, дитина (підліток, юнак) прагне захисту, піклування та спілкування, очікує, що хтось візьме відповідальність за неї, а з іншої – її недовіра, породжена емоційною та комунікативною фрустрацією, робить довіру до найближчих оточуючих неможливою. На ґрунті таких переживань розщеплення та деінтеграції дитина виробляє захисні механізми та поведінкові захисні стратегії як засіб самозбереження та адаптації.

Спіраючись на теоретичні та практичні досвіди А. Айхгорна, Г. Альгеляндера, В. М. Аксляйн, М. Баллінта, С. Вернфульда, М. Донерса, М. Ердгайма, Е. Еріксона О. Певницького, А. Прица, Е. Фромма К. Горні, В. Цімпріх, Б. Якель та конструюючи їх з огляду сучасних тенденцій розвитку суспільства з усіма його постмодерністськими проявами, розглянемо дефіцитарні захисні механізми та стратегії, які формуються у дитини в процесі розвитку в сучасних стосункових взаємодіях з інтерперсональним простором (Католик, Михальчишин, 2009; Франкл, 1990; Хьелл, Зиглер, 1997; Grawe, 1992; Jakel, 2001; Katolyk, Shtepa, 2010).

Вдаючись до психотерапевтичної фантазії, спробуємо змоделювати наступний сценарій: сучасна дитяча особистість формується у полоні комунікативного емоційного дефіциту, інформаційного перевантаження та поведінкової депривації, почувавши, що простір є небезпечним, а самотність є суспільною екзистенцією. В такому випадку, з однієї сторони, дитина інстинктивно прагне піклування та захисту, очікує, що хтось візьме відповідальність за неї у стосунку з соціальними загрозами, а з іншої – її підозрілість у зв'язку з фрустрацією почуття безпеки робить довіру до оточуючих неможливою. Нами така ситуація бачиться наступним чином (рис.1).

Рис.1. Модель особистісного розщеплення дитини

Намагаючись позбутись тривожності щодо «знищення або самознищення», ідентифікаційного розщеплення, особистісної деінтеграції, що виникає внаслідок відчуття загрози існування, дитина в процесі особистісного формування розвиває у собі невротичні захисти від неї (тобто систему блокування тривожності, так званий «захисний стратегічний кордон»). Найчастіше у зв'язку з цим явищем психоаналітики згадували про існування 10 нарцисичних захистів, які називали також невротичними потребами. Ці захисти сьогодні активно актуалізуються на всіх щаблях виховної сімейної, садкової, шкільної, ВНЗ та максимально затребувані у просторі дорослої взаємодії. Семантично вони відображаються у потребах у любові та схваленні, у керуючому партнерові, у чітких обмеженнях, у владі, в експлуатації, у суспільному визнанні, у захопленні собою, у честолюбстві, у самодоскональності та незалежності, у бездоганності та незаперечності. Ці потреби наявні у всіх людей без винятку (Франкл, 1990; Хьелл, Зиглер, 1997; Хорни, 1997; Lacan, 2005; Olds, 2006; Pritz, 2007), однак здорова людина на відміну від людини з нарцисичними дефіцитами використовує ці стратегії гнучко. У психотерапевтичному альянсі з клієнтами ми завжди зустрічаємось із патологічними змістами цих потреб. З огляду на необхідність відновлення інтрапсихічної та інтерперсональної рівноваги ми прагнемо допомогти клієнтам не лише вербалізувати, але й візуалізувати, опредметнити, унаочнити, поведінково відреагувати суть дефіцитів цих потреб.

У роботі з підлітками та молоддю це має неймовірно велике значення з огляду на осмислення вікових особливостей їх суб'єктно-об'єктної взаємодії.

Для розуміння та візуалізації змістів цих дефіцитів нами була побудована модель механізму нарцисичного захисту з позиції компенсації структури ідентифікаційного розщеплення, використовуючи психодинамічний підхід у дитячо-юнацькій психотерапії. Вона виглядає наступним чином (рис. 2) і у психотерапевтичній реальності може креативно та асоціативно відтворитись методами психоаналізу, символдрами, психодрами, піскової психотерапії, ігрової психотерапії, арттерапії тощо.

Як бачимо з рисунка, «кільце захисту» дає можливість особистості втриматись у межах власної психічної інтеграції, не зважаючи на викривлення сприйняття власних меж та інших взаємодій.

Рис. 2. Нарцисичний психологічний захист як компенсація

Це явище можна зрозуміти теж через призму аналізу структури особистості представниками різних сучасних психологічних шкіл, які подібно ж описують ці феномени. Наприклад, як зазначають сучасні австрійські психотерапевти, що тривало працюють з підлітками та молоддю (А. Пріц, Е. Цімпріх, Е. Фрошмаєр, Е. Унтервегер, Б. Якель, а також американський психотерапевт А. Блатнер), сучасна дитина (підліток-молода людина) – це своєрідна інтеграція рис та психічних явищ, провокованих та сформованих постмодерними

цінностями наявної культури, що позбавлені структури і безпечних меж.

Невід'ємною частиною такої особистісної структури є невротичні захисти та похідні від них захисні стратегії в констеляції з есенційними та інтерналізованими специфічними інтерперсональними змістами. Загалом така форма буття особистісного розвитку формує об'ємну нарцисичну структуру, що динамічно розвивається у просторі та часі, та, підкріплюючись сучасною утопічною формулою успіху, орієнтована на його здобуття як екзистенції життя (таке собі прокрустове ложе сучасної цивілізації) (Дитяча та юнацька психотерапія, 2009; Католик, Михальчишин, 2009; Католик, 2012; Католик, 2013; Католик, 2013а; Католик, 2014; Grawe, 1992; Katolyk, Shtepa, 2010; Katolyk, 2014; Zimprich, 2000; Zimprich, 2004)

У кінцевому результаті описані вище механізми ідентифікаційного розщеплення і компенсуючі їх невротичні захисти незмінно розглядаються з позиції розкриття міжособистісних відносин, залежно від яких розрізняють життєві стратегії, що мають стабільні стійкі патерни, які методично повторюються та важко піддаються корекції. До таких стратегій належать наступні: стратегічна екзистенційна та поведінкова модель, що спрямована на стосунок з іншими та деяку залежність від них; стратегічна екзистенційна та поведінкова модель, що виявляється у постійній конфронтації з людьми, боротьбою аж до психологічного або ж фізичного їх знищення; стратегічна екзистенційна та поведінкова модель втечі від людей, що в кінцевому результаті призводить до усамітнення, віртуалізації, інфантилізації, повної соціальної дезадаптації.

У випадку, якщо ці захисні стратегії стимулюють наростання патогенних змістів, вони приречені на неуспіх, оскільки створюють, життєві сценарії, які можна означити як «порочні кола» (рис. 3). Самі стратегії у своєму змісті – це патерни, якими людина хоче позбавитись тривоги, але тим самим накопичує та нагромаджує її. (Наприклад, особи, які не були бажаними або ж емоційно прийнятими своїми батьками та не зазнали достатньої любові первинно від них та, ймовірно, з боку однолітків з часом почувають себе все більш нелюбимими

та можуть акцентувати увагу саме на подібних подіях та думках про них, а також фантазіях щодо їх неприйняття іншими й часто не помічають протилежних ситуацій).

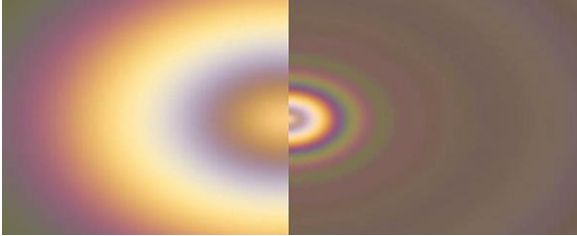
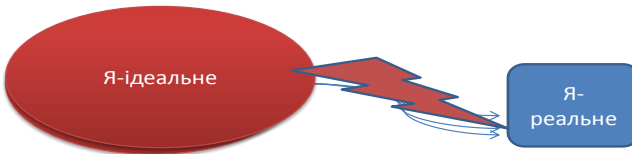

Рис. 3 Хибні кола життєвих стратегій

Як видно з рисунку, імпліцитні змісти (первинні моделі стосунку) проєктуються на зовні в вигляді комунікацій та подій й наростають з накопиченням відповідного життєвого досвіду. Кінцевим продуктом ригідних нарцисичних захисних стратегій, кожна з яких посилює відчуття неадекватності та неуспіху – є відчуття ненависті до себе, яке може бути зображене наступним чином (рис. 4).

ВІДЧУТТЯ НЕНАВИСТІ ДО СЕБЕ (self-hate).

Воно являє собою гнів,
який **Я-ідеальне** відчуває до **Я-реального**
(за те, що в реальності людина не є самою собою).

Це найбільша трагедія людської душі. У прагненні до нескінченності та абсолюту людина починає руйнувати себе.

Рис. 4. Модель self-hate.

Ідеальний компенсаторний образ себе починає знецінювати реальне Я, руйнуючи наявні можливості, ресурси, конструктивні

частки, все більш спотворюючи та віддаляючи себе від власних конструктивних досвідів та відчуттів.

Відтак хочемо запропонувати ще одну авторську модель розвитку концепції *Я* в онтогенезі, де кожна попередня сходинка розвитку людини є підґрунтям розвитку наступної сходинки. Якщо припустити, що патологічні захисні стратегії своїм корінням сягають пренатального розвитку, та сформовані при перших комунікативних взаємодіях з материнським простором та архетипною екзистенцією або як її ще називають есенсією (де вже закладена певна комунікативна дихотомія), то згідно моделі концепції *Я* сила self-hate буде наростати у певній прогресії на кожній наступній стадії. На основі цієї моделі побудована система психотерапевтичних інтервенцій, що протягом двох десятиліть довела свою психотерапевтичну придатність. У випадку формування раннього ідентифікаційного нарцисичного розщеплення та формування відповідних йому патологічних нарцисичних захисних потреб та захисних поведінкових стратегій, які описувались вище, є можливість шляхом регресивних психотехнік у психотерапевтичному просторі компенсувати ідентифікаційні дефіцити та сформувати гнучкі механізми психологічного захисту та поведінкові стратегії, що дають можливість зрівноважити *Я*-ідеальне та *Я*-реальне, компенсувати self-hate та подолати саморуйнівні тенденції у пошуку ефемерного успіху (Католик, Михальчишин, 2009; Католик, 2009; Католик, 2010; Дитяча та юнацька психотерапія, 2012; Католик, 2012; Католик, 2012а; Католик, 2012б; Католик, 2012в; Католик, 2013; Католик, 2013а; Католик, 2014; Католик, 2016; Католик, 2016а; Католик, 2016б; Католик, 2016в; Католик, 2016г; Katolyk, 2014; Kierein, Pritz, Sonneck, 1991; Lacan, 2005).

Описуючи пропоновану модель зазначимо, що первинна матрична структура концепції *Я* формується у пренатальній фазі в формі рівноцінної компетентності комунікації плода з матір'ю та есенційним простором, переходить у постнатальну фазу, де окрім діадної комунікації активізується інтерперсональний простір. На основі цього досвіду формується ідентифікаційна структура, яка є підґрунтям первинної концепції *Я*, що формується вже до 5-го року життя. Далі ми бачимо площини, які динамічно трансформують концепцію *Я* відповідно до стилів та модельних тенденцій суспільства з його ресурсними та

дефіцитарними зонами. Зона перетину вертикального досвіду та горизонтального простору і є концепцією *Я* «тут і тепер» (рис. 5).

Покладаючись на досвід групових психоаналітиків А. Айхгорна, Т. Барроу, В. Біона, А. Гайгль-Еверс, Г. Ецріеля, К. Левіна, А. Пріца, Ф. Редлза, С. Р. Славсона, З. Г. Фукса, О. Фільца, Й. Шакеда, В. Шіндлера та інших, спробуємо також спроектувати динаміку розвитку (в контексті лонгітюдного 20-річного дослідження) особливості перебігу підлітково-юнацької психотерапевтичної групи на модель вітчизняного суспільства. Проектуючи отримані результати на специфіку формування концепції *Я* «сучасного українця» як системного явища (в широкому розумінні цього слова), зазначимо, що в ній ментально формування неправдивої, викривленої самості підкріплюється протягом багатьох поколінь. У цьому контексті зрозумілими є тенденції революцій 1992-93 рр., 2004-2005 рр. та 2013-2014 рр. як елементу *self-hate*, і як наслідок, бомбардування *Я*-ідеальним *Я*-реального.

Усі ці суспільні явища – це спроба побудови знову ж таки ідеальну модель суспільства як колективного *Я*-ідеального. Підтвердженням цього може бути хартія майдану, яка «має утверджувати і встановлювати нові фундаментальні та універсальні цінності і похідні від них правила, за якими зобов'язується далі жити і діяти Майдан... а відтак – в силу того, що Майдан став лабораторією майбутньої української етики – усе українське суспільство. Бо тільки на основі нових цінностей може бути сформульована ідеальна картина майбутнього суспільного устрою України. Майдан до цього давно дозрів, більше того – він інтуїтивно і постійно виробляє в собі ці нові правила і живе за цими правилами» (Н. Д. Стецьків).

Маємо стосунок знову ж таки з *Я*-ідеальним, яке є ригідним та утопічним у своєму контексті та далеким від *Я*-реального, що показали подальші події в Україні. Однак встановлення нових фундаментальних правил співжиття між людьми дало спільноті в цілому, як частині світової системи не просто мегаідею, це дало великий сенс. І тому варто у контексті цих подій як суспільного зразка психотерапевтичної моделі звернутись також до феномена фіктивного фіналізму А. Адлера та Г. Вайінгера та

представити перебіг подій з позицій цього підходу (Адлер, 2001; Маслоу, 1998; Мей, 1994; Пріц, Викукаль, 2006; Grawe, 1992; Jakel, 2001; Kierein, Pritz, Sonneck, 1991).

Рис. 5. Модель динаміки формування концепції Я в онтогенезі, яка зображає площини для регресивних психотерапевтичних інтервенцій

Психологічні феномени молодшої людини неможливо зрозуміти, ґрунтуючись лише на механізмах психологічного захисту та self-hate, оминаючи принцип фіктивного фіналізму. Кінцеві цілі, можуть пояснити деяку частину мотиваційної структури концепції Я (на відміну від мотиву дії як компенсації первинної тривоги К. Горні). Кінцева мета може бути фікцією, тобто недосяжним ідеалом, але є й реальною стимул-реакцією і дає остаточне пояснення поведінки. К. Г. Юнг, Г. Вайінгер А. Адлер розвинули ідею про те, що на людей у великій мірі сильніше впливають їхні очікування щодо майбутнього, ніж реальні минулі переживання. На їхню думку, люди протягом усього життя діють так, нібито ідеї, якими вони керуються, були

об'єктивно вірними. Їх спонукає до певної поведінки не тільки те, що правдиве, але й те, що є таким на їхню думку. Стратегічні цілі (ті, які визначають напрямок нашого життя і його призначення) представляють собою фіктивні «міражі», співвіднесеність яких з реальністю неможливо ні перевірити, ні підтвердити.

Таким чином *Я*-ідеальне сучасної молоді людини, яке завжди прагне до відчуття переваги над іншими, керується обраною нею же фіктивною метою. Перевага як фіктивна нарцисична мета є результатом нібито самостійно прийнятого рішення, однак завжди має імпліцитну складову, яка своїми частками лежить, з одного боку, в пережитих досвідах та вибраних компенсаторних життєвих стратегіях, і відповідних їм нарцисичних стратегіях психологічних захистів, з іншого – у площині self-hate, яке завжди буде намагатись перебороти *Я*-реальне. Однак ця мета сформована власною креативною складовою особистості, і тому є індивідуально-унікальною.

Хоча уявні цілі є лише фантазією та не мають аналогів в реальності, вони часто є носіями ефективного вирішення життєвих ситуацій. Якщо ж ці цілі не виконують функції «життєвого поводиря» тобто не є ефективними, їх варто або змінити, або відкинути – і це ще один аспект, на якому ґрунтується пропонуванний нами психотерапевтичний підхід. Він, до прикладу, працює не тільки для юних клієнтів, він є ефективним і для самих психотерапевтів: їхнє бажання досягти більш високого професійного рівня порівняно зі своїми колегами сприяє здобуттю все нових фахових знань та навичок. У кінцевому результаті всі учасники професійної взаємодії, і клієнти, і колеги професійної спільноти, і сам психотерапевт отримують позитивну вигоду з цього прагнення.

Психотерапевтична робота з підлітково-юнацькою категорією клієнтів має два основних різноспрямованих вектори інтервенцій:

- робота з імпліцитним матеріалом, первинним почуттям безпеки, формування зрілих комунікативних структур, віднаходження в минулому досвіді конструктивних поведінкових стратегій;
- формування площини фіктивних цілей, враховуючи реальні потенції молоді людини.

Однак, зазначимо, небезпека є у тому, що фіктивні цілі можуть також бути небезпечними й шкідливими. Сучасний світовий політичний олімп є цьому чудовим прикладом.

Резюмуючи зазначимо, що прагнення до переваги як до фіктивної мети, будучи суб'єктивно зрозумілим ідеалом, має величезне значення як для кожного підлітка та юнака, так і для суспільства в цілому. Коли фіктивна мета вимальовується у підлітка в уяві, всі наступні вчинки та поведінка наповнюються змістом й самоорганізують його особистість. Майбутній і одночасно минулий наративи набувають додаткового пояснення та віднаходять сенс.

Те саме стосується і нації. Перспектива існує не в майбутньому, а у її колективному несвідомому розумінні та актуальному суб'єктивному сприйнятті майбутнього. Хоча колективних як й індивідуальних фіктивних цілей об'єктивно не існує (це є лише симулякр), вони, тим не менш, чинять вплив на наше прагнення до переваги, досконалості і цілісності.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Таким чином й А. Адлер із орієнтованим на ціль підходом до проблеми мотивації, й К. Горні, Е. Фромм, П. Тілліх, У. Мак-Дауголл, Ч. Спілбергер, І. А. Мейжис, В. М. Мельничук із розумінням значення базальної тривоги та формуванням викривленого інтерналізованого та екстерналізованого Я-простору і відповідних компенсованих Я-стратегій дали відповідь на ряд питань, що стосуються формування як особистісного, так і колективного просторів сучасного постмодерного часу. Продовжуючи асоціативний ряд, зазначимо, що на часі нова фікція з минулими дефіцитами та новим уявним фіналом. Вона об'єднує ментальний суспільний вітчизняний простір та ідеалізується згідно ментально сформованих захисних стратегій, має всі можливості у подальшому прийти до нового витка ненависті Я-ідеального до Я-реального та стати новим проявом самознецінення у структурі концепції Я, якщо ми не підійдемо до нашого суспільного та культурного наративу більш відповідально, приймаючи та не ідеалізуючи.

Список використаних джерел

Адлер А. Индивидуальная психология как путь к познанию и самопознанию человека. URL: https://royallib.com/.../adler.../individualnaya_psihologiya

- Бернс Р. Я-концепция и Я-образы. Самосознание и защитные механизмы личности. Хрестоматия. Самара : Издательский Дом «БАХРАХ-М», 2006. С. 133–211.
- Гуменюк О. Є. Я-концепція у плінні соціального довкілля. *Психологія і суспільство*. 2004. № 2. С. 125–143.
- Гуменюк О. Є. Психологія Я-концепції : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2004. 310 с.
- Гуменюк О. Є. Структурно-функціональне взаємодоповнення складових Я-концепції людини. *Соціальна психологія*. 2005. № 5. С. 66–75.
- Джемс У. Личность. *Психология самосознания. Хрестоматия*. Самара : Издательский дом «БАХРАХ-М», 2003. С. 672.
- Дитяча та юнацька психотерапія: теорія та практика / за заг. ред. Г. В. Католик. Львів : Видавництво Астролябія. 2009. С. 7–41.
- Католик Г. В., Михальчишин Г. Є. Практикум з психології: психологія агресії, конфлікту і любові. Львів, 2009. 185 с.
- Католик Г. В. Пренатально-орієнтована психотерапія: перспективи розвитку. *Тези звітної наукової конференції філософського факультету*. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. С. 145–150.
- Католик Г. В. Психотерапія в контексті світоглядної, мистецької та наукової ідентифікації. *Проблеми емпіричних досліджень у психології*. Київ, 2010. С. 167–174.
- Дитяча та юнацька психотерапія: теорія та практика в сучасних наукових дослідженнях / за заг. ред. Г. Католик. Львів : Астролябія, 2012. 311 с.
- Католик Г. В. Психологія формування професійної Я-концепції практичного психолога. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 405 с.
- Католик Г. В. Модерні онтогенетичні підходи до розуміння динамічних аспектів розвитку «Я-концепції» практичного психолога. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціальна адаптація дорослих осіб з порушенням розвитку»*. Львів, 2012а. С. 92–101.
- Католик Г. В. Модерні онтогенетичні підходи до розуміння динамічних аспектів розвитку «Я-концепції». *Актуальні проблеми психології* : зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2012б. Вип. 23, т. X. С. 191–205.
- Католик Г. В. Психотерапія: світогляд, мистецтво, наука!? *Людина в сучасному світі*: в трьох книгах. Кн. 2. Психолого-антропологічний контекст : колективна монографія / за заг. ред. В. П. Мельника. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012в. С. 326–353.
- Католик Г. В. Особливості «Я-концепції» практичних психологів у контексті динаміки формування в освітньому професійному

просторі. *Тези звітної конференції кафедри психології філософського факультету, ЛНУ ім. Івана Франка*. Львів, 2013 С. 235–242.

- Католик Г. В. Психологія формування професійної Я-концепції практичного психолога : монографія докт. дисертації. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013а. 405 с.
- Католик Г. В. Ціннісні орієнтації сучасної «золотої молоді». *Актуальні проблеми психології* : зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2014. Вип. 37, т. VII. С. 85–96.
- Католик Г. В. Інноваційні підходи до формування професійної Я-концепції психолога-практика в умовах безперервної професійної освіти (за напрямком психодинамічна інтегративна дитячо-юнацька психотерапія). *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова* : зб. наук. статей. Серія: «Педагогічні науки». Київ, 2016. № 129. С. 70–80.
- Католик Г. В. Інноваційний онтогенетичний підхід до розуміння розвитку Я-концепції практичного психолога. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Психологія». 2016а. Вип. 3. С. 94–108.
- Католик Г. В. Психотерапевтична діагностика в структурі освітніх проєктів. *Вісник Національного авіаційного університету*. Серія: *Педагогіка*. Психологія. Київ, 2016б. С.183–196.
- Католик Г. В. Я-концепція практичного психолога: онтогенетичний підхід в контексті дитячо-юнацької психотерапії. *Вінницький державний педагогічний університет*. *Наукові записки*. Серія «Педагогіка і психологія». Вінниця, 2016в. Вип. 46. С. 148–153.
- Католик Г. В. Психодіагностична модель професійного відбору в структурі первинного психотерапевтичного інтерв'ю. *Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія *Філософія*. Психологія. Педагогіка. Київ, 2016г. С.137–148.
- Максименко С. Д. Генезис существования личности. Київ : КММ, 2006. 240 с.
- Маслоу А. Мотивация и личность. Москва : Смысл, 1998. 543 с.
- Мей Р. Искусство психологического консультирования. Москва : Класс, 1994. 144 с.
- Мольц М. Я – это Я, или Как стать счастливым. СПб. : Лениздат, 1992. 194 с.
- Пантелеева И. И. О роли интроекции в ситуациях доминирования проекции и/или проективной идентификации. *Психоаналитический вестник*. 2006. № 15. С. 130–145.
- Пріц А., Викуваль Е. Груповий психоаналіз: Теорія. Техніка. Застосування. Львів : Астролябія, 2006. 312 с.

- Ризенберг Р. Творчество Мелани Кляйн. *Энциклопедия глубинной психологии*. Т. 3 / под ред. А. М. Боровикова. Москва : MGM-Interna, 2002. С. 84–124.
- Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека. Москва, 1994. 368 с.
- Франкл В. Человек в поисках смысла. Москва : Прогресс, 1990. 368 с.
- Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. СПб. : Питер, 1997. 606 с.
- Хорни К. Собрание сочинений в 3-х т. Москва : Смысл, 1997.
- Шибутани Т. Я – концепція. *Психология самосознания. Хрестоматия*. Самара : Издательский дом «БАХРАХ-М», 2003. 672 с.
- Шишак О. І. Патології ідентичності та застосування техніки портретування у підлітковій психотерапії. *Матеріали обласної наук.-практ. конф. «Деадаптована дитина: напрямки психотерапевтичної та психокорекційної допомоги»*. Львів, 2004. С. 34–37.
- Эриксон Э. Идентичность: Юность и кризис. Москва, 1996. 345 с.
- Энциклопедия глубинной психологии. Москва : Gogito-MGM, 2004. С. 3–41.
- Crowell J., Owens G. Manual For The Current Relationship Interview And Scoring System. Version 41. *State University of New York at Stony Brook*. 1998. URL: http://www.psychology.sunysb.edu/attachment/measures/content/c_ri_manual.pdf
- Grawe K. Psychotherapieforschung zu Beginn der neunziger Jahre. *Psychologische Rundschau*. 1992. № 43. P. 44–56.
- Jakel B. Bipolar Self: body psychotherapy, spirituality and bonding – searching for identity. *International Journal of Psychotherapy*. 2001. Vol. 6, № 2. P. 115–132.
- Katolyk H., Shtepa O. The Motional Strategies of a Person. *International Journal for Psychotherapy*. 2010. Vol. 14, № 2. P. 32–38.
- Katolyk H. Globalizacja i naród: psychoterapeutychny widok własnej koncepcji współczesnej. Europejczyk tworca cywilizacji rozwoju I postępu. Warszawa : Wydawnictwo Polskeigo Towarzystwa Uniwersalizmu, 2014.
- Kierein M., Pritz A., Sonneck G. Psychologengesetz, Psychotherapie-Gesetz, Kurzkomentar. Orac, Wien, 1991. 342 p.
- Lacan J. The Poetics of Psychoanalysis: In the Wake of Klein. Oxford, 2005. 250 p.
- Olds D. Identification: Psychoanalytic and Biological Perspectives. *JAPA*. 2006. Vol. 54(1). P.17–46.
- Pritz A. Einhundert Meisterwerke der Psychotperapie: Ein Literaturfuerung. Wien, NewYork : Springer, 2007. 216 s.
- Zimprich V. Integration von intrapsychisher und interpersoneller Arbeit in der Kinder und Jugendlichenpsychotherapie. Wien, 2000. 432 p.

- Zimprich V. Die heutige lebenswelt der kinder und jugenlichen. *Kinder und jugendlichen – psychotherapie*. Wien, 2004. P. 3–12.
- Zimprich V. Aspekte der Entwicklung von Kindertherapien. *Kinder und jugendlichen – psychotherapie*. Wien, 2004. P. 27–29.

References

- Adler, A. (2001). *Individualnaya psihologiya kak put k poznaniyu i samopoznaniyu cheloveka* [Individual psychology as a way to cognition and self-cognition of a man]. Retrieved from https://royallib.com/.../adler.../individualnaya_psihologiya [in Russian].
- Berns, R.(2006). Ya-koncepciya I ya-obrazy [Self-concept and self-image] In *Samosoznaniye i zachitnyje mehanizmy lichnosti. Hrestomatia [Self-consciousness and defensive mechanisms of personality. Chrestomathy]* (pp.133-211). Samara: Izdatelskiy dom “BAHRAH-M” [in Russian].
- Crowell, J. (1998). *Manual For The Current Relationship Interview And Scoring System*. Version 41. Retrieved from http://www.psychology.sunysb.edu/attachment/measures/content/c_ri_manual.pdf
- Djems, U. (2003). Lichnost [Personality]. In *Psihologia samosoznaniya. Hrestomatiya [Self-consciousness and defensive mechanisms of personality. Chrestomathy]* (p. 672). Samara : Izdatelskiy dom “BAHRAH-M” [in Russian].
- Encyklopedia hlubinnoy psyhologii* [Encyclopedia of profound psychology] (2004). (pp. 3-41). Moskva: Gogito-MGM [in Russian].
- Ericson, E. (1996). *Identichnost: Yumost i krysy [Identity: adolescence and crisis]*. Moskva [in Russian].
- Frankl, V. (1990). *Chelovek v poiskah smysla [Man in search of meaning]*. Moskva: Progress [in Russian].
- Grawe, K. (1992). Psychotherapieforschung zu Beginn der neunziger Jahre. *Psychologische Rundschau*, 43, 44-56.
- Horni, K. (1997). *Sobranie sochineniy v 3-h t. [Collective works in 3 vol.]*. Moskva: Smysl [in Russian].
- Humeniuk, O. Ye. (2005). Structurno-funkcionalne vsayemodopovnennya skladovyh ya-koncepcii ludyny [Structural-functional complementary of the human self-concept components]. *Socialna psihologia [Social Psychology]*, 5, 66-75 [in Ukrainian].
- Humeniuk, O. Ye. (2004). *Psihologia ya-koncepcii: navchalnyy posibnyk [Psychlogy of the Self-concept: Handbook]*. Ternopil: Economichna Dumka [in Ukrainian].
- Humeniuk, O.Ye. (2004). Ya-koncepcia u plyni socialnoho dovkillya [Self-concept in the social environment]. *Psihologiya isuspilstvo [Psychology and society]*, 2, 125-143 [in Ukrainian].
- Hyll, L., & Zigler, D. (1997). *Teorii lichnosti [Theories of personality]*. Sankt-Petersburg: Piter [in Russian].

- Jakel, B. (2001). Bipolar Self: body psychotherapy, spirituality and bonding – searching for identity. *International Journal of Psychotherapy*, 2(6).
- Katolyk, H. V., & Myhalchyshyn, H. Ye. (2009). *Praktikum z psychologii: psychologia agresii, konfliktu i lyubovi [Handbook on psychology : psychology of aggression, conflict and love]*. Lviv [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2009). Prenatalno-orientovana psihoterapiya: perspektyvy rosvytku [Prenatal-oriented psychotherapy: the perspectives of development]. In *Tezy zvitnoi naukovoï konferencii filozofskoho fakultetu [Theses of the scholarly conference of the department of philosophy]* (pp.145-150). Lviv: Vydavnychy centr LNU imeni Ivana Franka [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2010). Psihoterapiya v konteksti svitohlyadnoi, mysteckoï, ta naukovoï identyfikacii [Psychotherapy in the context of worldview, art and scientific identification]. In *Problemy empirychnyh doslidjen u psychologii [Problems of empirical investigation in psychology]* (pp.167-174). Kyiv [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2012). Moderni ontohenetycni pidhody do rosuminnia dynamichnyh aspektiv rosvytku “Ya-koncepcii” praktynoho psyholoha [Contemporary ontogenetic approaches to understanding of dynamic aspects of the forming of applied psychologist’s professional self-concept]. In *Materialy naukovopraktychnoi konferencii z miznarodnoyu uchastyu “Socialna adaptaciya doroslyh osib z porushenniam rosvytku” [Materials of the scientific-applied conference with the international participation “Social adaptation of the adult persons with the violation of development]* (pp. 92-101). Lviv [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2012). Moderni ontohenetycni pidhody do rosuminnia dynamichnyh aspektiv rosvytku “Ya-koncepcii” [Contemporary ontogenetic approaches to understanding of dynamic aspects of the forming of the self-concept]. In S. D. Maksymenko (Ed.) *Actualni problem psychologii: sb. nauk. prac In-tu psychologii imeni G. S. Kostiuka NAPN Ukrainy [Actual problems of psychology: collected scientific works of G. S. Kostyuk Institute of Psychology at National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]* (pp.191-205), 23, vol. VII [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2012). *Psychologia formuvannia profesynnoi Ya-koncepcii praktynoho psyholoha [Psychology of the forming of applied psychologist’s professional self-concept]*. Lviv: LNU [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2012). Psihoterapiya: svitohlyad, mystectvo, nauka!?! [Psychotherapy: worldview, art, science!?!]. In V. P. Melnyk (Ed.) *Lyudyna v susasnomu sviti: v troh knybach. Kniga 2. Psychologo-antropologichnyy kontekst: kolektyvna monografiya [Human in contemporary world. Vol.2. Psychological-anthropological context : collective monography]* (pp. 326-353). Lviv: LNU imeni Ivana Franka [in Ukrainian].

- Katolyk, H. V. (2013). Osoblyvosti “Ya-koncepcii” praktynyh psykholoviv u konteksti dynamiky formuvannia v osvithomu profesijnomu prostori [The peculiarities of applied psychologists’ self-concept in the context of dynamical forming within the educational space]. In *Tezy zvitnoi konferencii kafedry psykholonii filosofskoho fakultetu LNU im. Ivana Franka [Theses of the conference of the department of philosophy of Ivan Franko Lviv National University]* (pp. 235-242). Lviv: Vydavnychyy centr LNU imeni Ivana Franka [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2013). *Psykhologia formuvannia profesijnoi Ya-koncepcii praktynoho psykholoha: monografiya doct. dysertacii [Psychology of the forming of applied psychologist’ professional self-concept : monography]*. Lviv: LNU imeni Ivana Franka [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2014). Cinnisni orientacii sucasnoi “zolotoi molodi” [Value orientations of the modern “golden youth”]. In S. D. Maksymenko (Ed.) *Actualni problem psykholonii: sb. nauk. prac In-tu psykholonii imeni G. S. Kostiuika NAPN Ukrainy [Actual problems of psychology : collected scientific works of G. S. Kostyuk Institute of Psychology at National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]* (pp. 85-96), 37, vol. VII [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2016). Innovacijni pidhody do formuvannia profesijnoi Ya-koncepcii psykholoha – praktyka v umovah bezperervnoi profesijnoi osvity (za napriamkom psykhdynamicna intehratyvna dytjacho-yunacka psykhoterapiya) [Innovative approaches to the forming of applied psychologist’ professional self-concept – practice under the conditions of constant professional education (according to specialization psychodynamic integrative child-adolescent psychotherapy)]. In *Naukovi zapysky Nacionalnoho pedagogicnoho univensytetu imeni M. P. Drahomanova: zb. nauk. Statey. Seria: “Pedagogicni nauky” [Scientific notations of M. P. Drahomanov National Pedagogic University. Serial “Pedagogical sciences”]*, 129, 70-80 [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2016). Innovacijnyy ontogenetycnyy pidhid do rosuminnia rosvytku Ya-koncepcii praktynoho psykholoha [Innovational ontogenetic approach to the understanding of forming of applied psychologist’ self-concept]. In *Naukovi zapysky Nacionalnoho Univensytetu “Ostrozka akademiya”. Seria “Psykhologia” [Scientific notations National University “Ostrog Academy”. Serial “Psychology”]*, 3, 94-108 [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2016). Psyhodiagnostyčna model profesijnoho vidboru v strukturi pervynnoho psykhoterapevtycnoho intervju [Psychological model of the professional choice in the structure of the prime psychotherapeutic interview]. In *Visnyk nacionalnoho tehnicnoho univensytetu Ukrainy “Kyivskyy polytechnychny instytut”. Seria: Filozofia. Psykholohia. Pedagogika [Bulletin of National Technical University of Ukraine “Kyiv Polytechnic Institute”. Serial:*

- Philosophy, Psychology, Pedagogics*] (pp.137-148). Kyiv [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2016). Psyhoterapevtychna diahnostyka v structuri osvithnih proektiv [Psychotherapeutic diagnostics in the structure of educational projects]. In *Visnyk Nacionalnoho aviacyinoho universytetu. Seria: Pedagogika. Psychologia [Bulletin of Vinnitsa State Pedagogic University. Scientific notations: Serial: "Pedagogics and Psychology"]* (pp.183-196) [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (2016). Ya-koncepciya praktychnoho psykologa: ontohenetychny pidhid v konteksti dytyaco-yunackoi psykoterapii [Applied psychologist' self-concept: ontogenetic approach within the context of child-adolescent psychotherapy]. In *Visnyk Nacionalnoho aviacyinoho universytetu. Seria: Pedagogika. Psychologia [Bulletin of Vinnitsa State Pedagogic University. Scientific notations: Serial: "Pedagogics and Psychology"]*, 46, 148-153 [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (Ed.) (2012). *Dytjacha ta junacka psykoterapiya: teoriya ta praktyka v sucasnyh naukovykh doslidjenniah [Child and adolescent psychotherapy: theory and practice in the contemporary scientific investigations]*. Lviv: Astrolyabia [in Ukrainian].
- Katolyk, H. V. (Ed.). (2009). *Dytijacha ta junacka psykoteraniya: teoriya i praktyka [Child and adolescent psychotherapy: theory and practice]* (pp.7-41). Lviv: Astrolyabia [in Ukrainian].
- Katolyk, H., & Shtepa, O. (2010). The Motional Strategies of a Person. *International Journal for Psychotherapy*, 2(14), 32-38.
- Kierein, M., Pritz, A., & Sonneck, G. (1991). *Psychologengesetz, Psychotherapie-Gesetz, Kurzkomentar*. Orac, Wien.
- Lacan, J. (2005). *The Poetics of Psychoanalysis: In the Wake of Klein*. Oxford.
- Maksymenko, S. D. (2006). Henrsys suchestvovaniya lichnosti [Genesis of personality's existence]. Kyiv: KMM [in Russian].
- Maslov, A. (1998). *Motivaciya i lichnost [Motivation and Personality]*. Moscow: Smysl [in Russian].
- Mey, R. (1994). *Iskustvo psykologicheskoho konsultirovaniya [The Art of Psychological Counselling]*. Moscow: Klass [in Russian].
- Molc, M. (1992). *Ya – eto ya, ili kak stat scaslivym. [Me it's Me, or How to Become Happy]*. Sankt-Petersburg: Lenizdat [in Russian].
- Olds, D. (2006). Identification: Psychoanalytic and Biological Perspectives. *JAPA*, 54(1), 17-46.
- Panteleva, I. I. (2006). O roli introekcii v situacyah dominirovaniya proecii i/ili proectivnoy identyfikacii [About a role of introjection in the situations of dominating of projection and/or projective identification]. *Psyhoanaliticeskiy vestnik [Psychoanalytical Bulletin]*, 15, 130-145 [in Russian].
- Pritz, A. (2007). *Einhundert Meisterwerke der Psychotperapie/Ein Literaturfuerung*. Wien, New York: Springer.

- Priz, A., & Vilkuhal, E. (2006). *Grupovoi psyhoanalys [Group Psychoanalysis]*. Lviv: Astrolyabia [in Ukrainian].
- Radzabova, S. Sh. (2007). Katehoria identyfikacii ta jii zvyasok z inshymy ponyattyamy [The category of identification and its connection with other notions]. S. D. Maksymenko (Ed.) *Actualni problem psykologii: sb. nauk. prac In-tu psykologii imeni G. S. Kostiuca NAPN Ukrainy [Actual problems of psychology: collected scientific works of G. S. Kostyuk Institute of Psychology at National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]*, 12, vol. VII, 209-214 [in Ukrainian].
- Risenberg, R. (2002). Tvorchestvo Melani Klein [Melani Klein's creativity]. In A. M. Borovikova (Ed.). *Encyklopedia hlubinnoy psykologii; T. 3 [Encyclopedia of profound psychology]* (pp. 84-124). Moskva: MGM – Interna [in Russian].
- Rodjers, K. (1994). *Vsglad na psyhoterapiyu. Stanovlenie cheloveka [View at psychotherapy. The human becoming]*. Moskva [in Russian].
- Shybutani, T. (2003). Ya-koncepciya [Self-concept]. In *In Samosoznaniye i zachitnyje mehanizmy lichnosti. Hrestomatia [Self-consciousness and defensive mechanisms of personality. Chrestomathy]* (p. 672). Samara: Izdatelskiy dom "BAHRAH-M" [in Russian].
- Shyshak, O. I. (2004). Patologii identychnosti ta zastosuvannya tehnik portretuvannya u pidlitkoviy psyhoterapii [The pathologies of identity and using of portrait techniques in psychotherapy of teenagers]. In *Materialy oblasnoi naukovy-praktychnoi konferencii "Desadaptovana dytna: napryamky psyhoterapevtychnoi ta psyhokorekciynoi dopomogy" [Materials of the regional scientific-applied conference "Maladapted child: trends of psychotherapeutic and psychocorrectional work]* (pp. 34-37). Lviv [in Ukrainian].
- Zimprich, V. (2000). *Integration von intrapsychischer und interpersoneller Arbeit in der Kinder und Jugendlichenpsychotherapie*. Wien.
- Zimprich, V. (2004). Aspekte der Entwicklung von Kindertherapien. *Kinder und jugendlichen – psychotherapie*, 27-29.
- Zimprich, V. (2004). Die heutige lebenswelt der kinder und jugendlichen. *Kinder und jugendlichen – psychotherapie*, 3-12.
- Katolyk, H. (2014). *Globalizacja i naród: psyhoterapevatychnyy widok własnej koncepcji współczesnej. Europejczyk tworca cywilizacji rozwoju i postępu*. Warszawa: Wydawnictwo Polskeigo Towarzystwa Uniwersalizmu.

H. Katolyk, Z. Kisil

GLOBALIZATION AND NATION: PSYCHOTHERAPEUTIC VIEW AT THE CONTEMPORARY'S SELF-CONCEPT (BASED ON ANALYSIS OF PSYCHOTHERAPEUTIC CASES)

The article states that the analysis of cases of psychodynamically oriented group psychotherapy for adolescents and young people, which we have been

conducting for more than 20 years, made it possible to trace interpersonal group and projective social tendencies. These tendencies are dynamically unfolding in space and time, forming "false" strategic individual and social circles (developing on a spiral model while retaining patterns) and in turn affect the structure of a modern system for the upbringing of a child, a teenager or a young person. They make a fashion for the formation and strengthening of a decompensated narcissistic radical, which is compensatory for the search for fictitious success. This leads to the formation of a distorted image of the numerous representatives of the modern young generation, which in the future forms the system of narcissistic defense strategies that encourage the deployment of a syndrome of emotional burnout, depression, suicidal attempts and other disorders. Our analysis made it possible to conduct a multidimensional scientific longitudinal analysis of intrapsychic neurotic reactions of modern adolescents and youth and their interpersonal social interactions. It is a kind of analysis of the content of the values of modern postmodern civilization (a means of analyzing the cases of adolescent psychotherapeutic groups) characterized by the manifestation of individualism and rivalry, and focuses on the role of individual and collective introjections in situations of domination of projections.

Key words: *intrapersonal conflicts, protective mechanisms, defense strategies, identification splitting, self-concept, basic anxiety, civilization of competition and individualism.*

Надійшла до редакції 24.01.2019 р.